

17. Резюмета на рецензираните публикации на български език и на английски език

Монография, представена като основен хабилитационен труд/Monograph

10b. 1, Stancheva-Todorova, E., 2022, *Contemporary Issues in Accounting. The Accounting Profession*. София: УИ „Св. Климент Охридски“ (ISBN 978-954-07-5603-5) (189 стандартни страници)

Съвременни проблеми на счетоводството. Счетоводната професия

Резюме:

Компаниите преживяват мащабна трансформация, дължаща се на технологизацията, автоматизацията и дигитализацията на техните производствени процеси и операции. Знанията и компетентността на служителите са много важен фактор, за да може едно предприятие да се справи с предизвикателствата на богатата на технологии среда по възможно най-конкурентен начин. Съществуват много спорни въпроси, свързани с бъдещите перспективи пред счетоводната професия.

Отчитайки многообразието от фактори, които понастоящем оказват влияние върху счетоводната професия, целта на монографията е да се анализират три основни проблемни области, които понастоящем са предизвикателство за счетоводните специалисти. Първо, въздействието на Четвъртата индустриална революция и внедряването на технологични иновации като изкуствен интелект, машинно самообучение и блокчейн. Второ, отчитането на устойчивото развитие на предприятията и неговата засилваща се стандартизация. Трето, етичното поведение на счетоводителите и етичните дилеми в бизнес среда, управлявана от технологиите.

Приложената методологическа рамка обхваща както общи, така и специфични методи на научното познание. Историческият метод е приложен при идентифицирането на две нови фази, които отразяват настоящите и бъдещите тенденции в развитието на отчитането на устойчивостта. Критичният метод е приложен при използването на резултатите от няколко задълбочени проучвания на международни професионални организации, които се използват като информационна база и отправна точка на извършения анализ.

Основните резултати и изводи от извършения анализ на посочените три проблемни области са представени обобщено на базата на изследваните фактори на въздействие.

Въздействие на технологиите върху счетоводната професия

Квалификационният профил на счетоводителя, оформящ се под въздействието на дигитализацията на бизнеса и развиващите се с бързи темпове технологии, включва много интердисциплинарни знания и умения. Необходимите компетенции са в областта на дигиталните технологии (мобилни технологии, облачно-базирани софтуери, дигитални услуги, разширена и виртуална реалност, блокчейн), големи данни и анализ на големи данни, роботика и изкуствен интелект, киберсигурност, данъчно облагане, правни и регулаторни изисквания.

Системите с изкуствен интелект ще заместят счетоводителите в някои от по-рутинните им функции, но съществува минимален риск от увеличаване на безработица сред професията, ако счетоводителите развият нови умения и компетенции, свързани с тяхната променяща се роля в организацията.

Счетоводните специалисти могат да увеличат участието си в процеса на вземане на решения, стратегическото управление и решаването на проблеми. Техният принос като вътрешни консултанти, даващи съвети на ръководството на компанията, ще бъде ценен, както и нарастващата им социална роля в изграждането и укрепването на взаимоотношенията в организацията. Образованието ще играе ключова роля за подготовката на счетоводителите за тази нова роля.

Счетоводните регулаторни и стандартизиращи органи трябва да предоставят своята институционална подкрепа, като вземат предвид въздействието на новите технологии върху стандартите за финансова отчетност и прозрачността на изходните данни, получени чрез прилагане на модели за машинно самообучение, за да управляват рисковете, свързани с приложенията на изкуствения интелект. Регулаторните органи могат да стимулират внедряването на интелигентни технологии в счетоводната практика и затова те се нуждаят от задълбочено разбиране на изкуствения интелект и свързаните с него рискове.

Бъдещите изследвания трябва да бъдат насочени към разработването на по-сложни приложения на изкуствения интелект, които да решават по-пълноценно някои счетоводни проблеми. Размитата логика и невронните мрежи могат да бъдат успешно приложени в счетоводството.

Блокчейн технологията има потенциала да трансформира значително счетоводната област, въпреки че все още е в начален стадий на развитие. Прилагането на блокчейн платформи и инструменти ще улесни и трансформира счетоводната работа. В резултат на това тя ще стане по-ефективна и автоматизирана. Предизвикателство е развитието на адекватна правна рамка, стандартизацията на технологиите, рисковете, свързани със сигурността и други нерешени въпроси, свързани с приложението на блокчейн.

Има много въпроси, свързани със счетоводното и финансовото отчитане на криптовалути, които трябва да бъдат изследвани поради техния уникален характер. Тъй като блокчейн технологията се развива във времето, може да има други последици за счетоводните експерти, свързани с нови и иновативни бизнес решения, усъвършенствани счетоводни техники и разширяване обхвата на счетоводните услуги.

Въздействие на устойчивостта върху счетоводната професия

През последните години се наблюдават няколко положителни развития, белязани от обединяването на основните стандарти за нефинансово отчитане и инициативите за създаване на глобална система за корпоративно отчитане. Очаква се тази тенденция да се засили през следващите години, водена от нуждите на заинтересованите страни от общ набор от хармонизирани висококачествени стандарти за нефинансова отчетност.

От счетоводните експерти се очаква да поемат водещата роля в междуфункционалните екипи и да прилагат своите интердисциплинарни знания и експертен опит, давайки ценен принос в създаването и отчитането на устойчива стойност в дългосрочен план.

Етиката на счетоводителите в дигиталната ера

В дигиталната ера технологиите променят само контекста на прилагане на основните етични принципи за професионалните счетоводители, а не самите принципи, тъй като човешкото поведение и човешките решения са тези, които дават израз на етиката.

Технологиите имат потенциала да подпомагат етичните решения на професионалните счетоводители и тези възможности следва да бъдат целенасочено изследвани за подпомагане на етичното им поведение. Иновациите могат да се използват за подобряване на счетоводната етика и намаляване на етичните нарушения и тези възможности трябва да бъдат по-целенасочено изследвани.

Тъй като счетоводната професия е дълбоко свързана с фундаменталните етични принципи, счетоводителите могат да играят важна роля в прехода към по-екологични икономики, устойчива околна среда и справедливи общества.

Summary:

Businesses are experiencing extensive transformation due to technologisation, automation and digitalisation of their production processes and operations. Employee knowledge and competence are very important factor for a company to cope with the challenges of the technology-rich environment in the most competitive way. There are many controversial issues related to the future prospects of the accounting profession.

Due to the diversity of the factors that impact the accounting profession nowadays, the aim of the monograph is to analyse three main problem areas that currently challenge accounting professionals. First, the impact of the Fourth industrial revolution and the deployment of technological innovations such as artificial intelligence (AI), machine learning and blockchain. Second, sustainability reporting of companies and its increasing standardisation. Third, the accountants' ethical behaviour and ethical dilemmas in the technology-driven business environment.

The methodological framework applied encompasses both general and specific methods of scientific research. The historical method is applied to identify two new phases that reflect the recent and future trends in the development of sustainability reporting. The critical method is deployed when referring to the findings of few profound surveys, conducted by the international professional organization, which are used as an information base and a focal point of the analysis performed in the research.

The main results and conclusions of the analysis of the three problem areas are summarised below based on the studied impact factors.

Impact of technologies on the accounting profession

The accountant's qualification profile, shaped by the impact of the digitalisation of businesses and rapidly evolving technologies, encompasses many interdisciplinary knowledge and skills. The required competencies are in digital technologies (mobile technologies, cloud-based software, digital services, augmented and virtual reality, blockchain), Big data and data analytics, robotics and artificial intelligence, cybersecurity, taxation, legal and statutory requirements.

AI systems will substitute accountants in some of their more routine functions but still there is a minimal risk of raising unemployment ratio among the profession, if accountants develop new skill set and competences related to their changing role within the organisation.

Accounting experts can increase their participation in the decision-making process, strategic management and problem solving. Their contribution as internal consultants giving advice to company's management will be valuable as well as their increasing social role in building and strengthening relationships within the organisation. Education will play a key role in preparing accountants for this new accounting realm.

The accounting regulators and standards setting bodies need to provide their institutional support by considering the impact of the new technologies on financial reporting standards and transparency of the data outputs, derived by application of machine learning models to manage the risks associated with AI applications. Regulators might encourage the adoption of smart technologies in accounting practice and therefore they need a deep understanding of AI and the associated risks.

The future research should be focused on the development of more complex AI applications to solve more fully some accounting problems. Fuzzy logic and neural networks might be successfully applied in the accounting context.

Blockchain technology has the potential of significantly transforming the accounting domain, though, it is still in its emerging state of development. The application of blockchain platforms and tools will facilitate and transform accounting work. As a result, it will become more efficient and automated. One blockchain implication that should be considered is the demand for relevant legal framework, technology standardisation, security concerns and other pending application issues.

There are many accounting and financial reporting issues related to cryptocurrencies that need to be explored due to their unique nature. As blockchain technology evolves over time, there might be further implications for the accounting experts related to new and innovative business solutions, improved accounting techniques and expanded accounting services.

Impact of sustainability on the accounting profession

In recent years, there have been few positive developments, marked by the coalescence of the major non-financial reporting standards and initiatives towards a global corporate reporting system. This trend is expected to accelerate in the forthcoming years driven by the stakeholders' need for a common set of harmonised high-quality standards for non-financial reporting.

Accounting experts are expected to take the leading role in cross-functional teams and apply their integrated knowledge and expertise, providing valuable contribution in creating, protecting, and reporting the sustainable long-term value.

Accountants' ethics in the digital age

In the digital age technology is changing only the context of application of fundamental ethics principles for professional accountants, not the principles themselves as it is human behavior and human decisions that give an expression of ethics. Technology has a potential to support ethical decisions of professional accountants and such opportunities should be purposely explored for supporting accountants' ethical behavior. Innovations might be used to improve accounting ethics

and reduce ethical breaches and more focused studies should be performed to further investigate such possibilities.

As the accountancy profession is deeply grounded in the fundamental ethics principles, accountants might play a significant role in the transition to greener economies, sustainable environments, and equitable societies.

Монография/Monograph

10b. 2, Stancheva-Todorova, E., 2023. *Contemporary Issues in Accounting. The Accounting Education*. Sofia: St. Kliment Ohridski University Press (ISBN 978-954-07-5659-2), монография (143 стандартни страници).

Съвременни проблеми на счетоводството. Счетоводното образование

Резюме:

Отчитайки продължаващата трансформация на счетоводното образование, монографията има за цел да идентифицира и анализира настоящите предизвикателства и перспективите през призмата на три основни фактора, които определят неговото състояние и влияят върху бъдещото му развитие. Първо, въздействието на Четвъртата индустриална революция и необходимостта да се развият знанията и компетенциите, изисквани от завършилите счетоводни специалности. Второ, прилагането на иновативни методи на преподаване с цел подобряване на качеството на обучението по счетоводство в университетите. Трето, устойчивостта, тъй като се очаква тя да се превърне в един от движещите фактори, които в бъдеще ще разширяват границите на счетоводното образование, като понастоящем нейното въздействие е обект на засилен изследователски интерес. Посочените фактори определят и обхвата на направения в монографията анализ. Основните изводи са систематизирани по-долу в зависимост от тяхното въздействие върху счетоводното образование.

В допълнение към общите и специфичните методи на научното изследване, приложената методологическа рамка обхваща качествени методи, за да се получат по-задълбочени знания и разбиране на идентифицираните проблеми и възможностите пред обучението по счетоводство. Казусът също е използван като метод, за да се изследва приложението на симулацията „Accounting Bissim“ и да се очертаят предизвикателствата при внедряването ѝ в конкретна образователна среда.

Влияние на технологичните иновации върху обучението по счетоводство

Отговорността на университетите е да развият необходимите знания и компетенции в бъдещите счетоводители и да ги подготвят за новата им стратегическа и проактивна роля в организацията. Необходимо е те да реструктурират учебните си програми, да разширят внедряването на технологиите в учебното съдържание на счетоводните дисциплини и да разработят учебни материали в подкрепа на тази трансформация. За да се имплементират анализа на големи данни, изкуствения интелект и машинното самообучение в програмите

по счетоводство, трябва да бъде преодоляна пропастта между счетоводството, науката за данните и изкуствения интелект, както и да бъдат насърчавани интердисциплинарните изследвания и сътрудничество.

Съществуват различни подходи за внедряване на технологиите в учебната програма по счетоводство и всеки един от тях изисква разработването на пълен набор от учебни материали.

Споделен е авторовият опит от откриването на интердисциплинарната магистърска програма „Счетоводство и анализ на големи данни“ към Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, която впоследствие е реструктурирана с цел увеличаване на нейния интердисциплинарен характер и съответно преименувана на „Финанси, счетоводство и анализ на големи данни“. Анализирани са проблемите при нейното стартиране и някои от предизвикателствата, свързани с позиционирането ѝ на пазара за образователни услуги.

Представен е разработения в съавторство интердисциплинарен казус IT Solutions, Plc., базиран на анализа на големи данни, предназначен за студентите по счетоводство. Казусът е представен на международната конференция по иновации в науката и образованието „Икономика и бизнес“, състояла се на 17 март 2021 г. в гр. Прага, Чехословакия. Споделен е авторовият опит от имплементирането му в магистърските курсове „Приложение на анализа на големи данни в счетоводството“ и „Финанси, счетоводство и анализ на големи данни“. Като добра практика, той може да бъде приложен и от други университети в България и чужбина.

Представен е разработения в съавторство интердисциплинарен казус ABC Inc., който интегрира знания в областите счетоводство, количествени финанси и изкуствен интелект и машинно самообучение. Казусът е представен на 46-тата международна конференция „Приложения на математиката в инженерството и икономиката“, проведена в периода 7 - 13 юни 2020 г. в гр. Созопол, България. Споделен е авторовият опит от имплементирането му в дисциплината „Изкуствен интелект във финтех индустрията“, включена в учебния план на магистърските програми „Финансово счетоводство и анализ на големи данни“ и „Изкуствен интелект за бизнес и финанси“.

Интердисциплинарните казуси IT Solutions, Plc. и ABC Inc. са представени с техните сценарии, заданията за студентите, източниците на данни, приложените методологически рамки и заложените учебни цели. С цел подпомагане на преподавателите са предоставени насоки за интегрирането на казусите в учебния процес и за изпълнението на заложените задачи. Казусите са разработени като учебни материали, които имат за цел повишаване на технологичните компетенции на студентите. Предложени са възможности за модифициране и разширяване на казусите с цел прилагането им в различна образователна среда, както и с цел надграждане на меките умения на обучаваните, като комуникационни умения, аналитично мислене, умения за интерпретиране и др.

Въвеждането на технологични иновации в учебната програма по счетоводство изисква от университетите да увеличат изчислителната мощност и софтуерите, използвани в процеса на преподаване.

Професионалните счетоводни организации и компаниите от Голямата четворка следва да поемат водещата роля в подкрепа на трансформацията на счетоводното образование, като предоставят финансиране, учебни ресурси и експертен опит.

Прилагане на иновативни методи на преподаване в обучението по счетоводство

Широко прилаганият метод „Color Accounting” се използва за стимулиране процеса на учене на студентите посредством визуализация чрез специална система за цветово кодиране. Той има потенциала да преодолее негативното отношение на студентите към „скучния“ характер на счетоводните техники, прилагани в отчетния процес, да подобри разбирането на учебния материал и да повиши способностите им за учене. Корпоративните образователни филми също могат да подпомогнат преподавателите в развитието на аналитичното мислене на студентите и необходимите им умения, тъй като предоставят казуси от реалната бизнес среда, които са представени чрез вълнуващи филмова драматизация. Бизнес симулациите също могат да бъдат много успешно прилагани в различни курсове и адаптирани към различни образователни среди.

Опитът на автора в прилагането на бизнес симулацията „Accounting Bissim“ в курса „Финансово счетоводство и отчетност“ показва, че тя е мощно средство за преподаване, което може да подобри знанията на студентите в областта на счетоводството, финансите и управлението и да доразвие някои от меките им умения, като работа в екип, комуникация, лидерство, критично мислене и др.

Въздействие на устойчивостта върху счетоводното образование

Отчитането на устойчивостта е друг фактор, който има потенциала да промени значително счетоводното образование. От завършващите студенти по счетоводство ще се изискват нови компетенции, тъй като професионалните умения и нагласи ще продължат да се развиват, за да отговорят на търсенето на пазара на труда. Университетите се нуждаят от добри стратегии, за да се справят с предизвикателствата, свързани с устойчивото развитие.

Едно от предизвикателствата е да се приложи подходящ подход за интегриране на устойчивото развитие в учебните планове и програми по счетоводство и да се освободят време и ресурси за преподаване на новия учебен материал. Отчитането на устойчивостта може да се предложи като самостоятелен модул или да се внедри в някои от съществуващите курсове, например в курс по интегрирано отчитане.

Университетите се нуждаят от подходящи обучителни ресурси, които да подпомогнат процеса на внедряване на устойчивостта в обучението по счетоводство. Квалификацията на академичния състав по въпросите, свързани с отчитането на устойчивостта, включително приложимите стандарти и насоки, добрите практики и етичните съображения, изисква време и ресурси. Разработването на качествени учебни материали също е предизвикателство за преподавателите по счетоводство.

Summary:

Considering the ongoing transformation of accounting education, the monograph aims at identifying and analysing the recent challenges and opportunities towards it through the lens of three main factors that shape its current state and affect its future development. First, the impact of the Fourth industrial revolution and the need to develop the knowledge and competences required of accounting graduates. Second, the implementation of innovative teaching methods to improve the quality of teaching accounting at universities. Third, sustainability as it is expected to become one of the driving factors that will boost forward the boundaries of accounting education in the future and its implications are currently under scrutiny. These factors determine the scope of the analysis performed. The main conclusions are summarised below based on their impact on accounting education.

In addition to the general and specific methods of scientific research, the applied methodological framework encompasses the qualitative method to gain and provide a deeper knowledge and understanding of the identified problems and opportunities for the accounting educators. The case study is also used as a scientific method to investigate the application of the Accounting Bissim simulation and to outline the challenges of embedding it in a particular educational environment.

The impact of technology innovations on the accounting education

The responsibility of universities is to equip future accountants with the needed knowledge and competences and to prepare them for their new strategic and proactive role within organisation. They need to restructure their curricula, expand the technological content of the accounting courses, and develop teaching materials to support this transformation. For implementing Big Data analytics, artificial intelligence and machine learning into the accounting coursework, universities must bridge the gap between the accounting domain and the data science, and AI domains as well as stimulate the interdisciplinary research and cross disciplinary collaboration.

There are different approaches for infusing more technological content into the accounting curriculum and each of them requires the development of a comprehensive set of teaching materials.

The author's experience from the opening of the interdisciplinary master's program "Accounting and Big Data Analysis" at the Faculty of Economics and Business Administration of Sofia University "St. Kliment Ohridski" is shared. The programme was subsequently restructured to enhance its interdisciplinarity and was renamed to "Finance, Accounting and Big Data Analytics". The problems of its initial launching and some of the challenges related to its positioning on the market segment for educational services are analysed.

A co-authored interdisciplinary case study for accounting students, IT Solutions, Plc., based on big data analytics is presented. The case study was presented at the international conference on innovations in science and education "Economy and Business", held on 17 March 2021, in Prague, Czech Republic. The author's experience of its implementation in the master's modules "Application of Big Data Analytics in Accounting" and "Financial Accounting and Big Data Analytics" is shared. As a good practice it might be experienced by other universities in Bulgaria and abroad.

A co-authored interdisciplinary case study ABC Inc. which integrates knowledge in accounting, quantitative finance and artificial intelligence and machine learning is presented. The case study was initially presented on the 46th International Conference “Applications of Mathematics in Engineering and Economics”, 7-13 June 2020, held in Sozopol, Bulgaria. The author's experience of its implementation in the module “Artificial Intelligence in the Fintech Industry”, included in the curriculum of the master’s programmes “Finance, Accounting and Big Data Analytics” and “Artificial Intelligence for Business and Finance”, is also shared.

The interdisciplinary case studies IT Solutions, Plc. and ABC Inc. are presented with their scenarios, comprehensive task assignments, data sources, methodology frameworks and clear learning objectives. The curriculum integration approaches for infusing the case studies into the accounting coursework are also provided as well as detailed task implementation guidance to further support the academics. The case studies are designed as teaching materials aiming to enhance students’ technological competences. A few case modifications and extensions that might be applied in a different educational environment are outlined. They might be used to build upon students’ soft skills such as communication skills, analytical thinking, interpretation skills, etc.

Introducing technological innovations into the accounting curriculum requires universities to increase the computer power and software used in the teaching process.

The professional accounting bodies and the Big Four companies should take the leading role in supporting transformation of accounting education by providing financing, teaching resources and expertise.

Implementing innovative teaching methods in accounting education

Color Accounting is widely applied to stimulate students’ learning process by using visualisation through a special colour-coding system. It has the potential to overcome the negative attitude towards the “boring” nature of accounting technicality, boost up students’ comprehension and enhance their learning capabilities. The corporate educational films could also facilitate the lecturers in the development of students’ analytical thinking and employability skills as they provide case studies in real business environments that are presented via exciting film dramas. The evidence from faculty reveals that business simulations might be very successfully applied in a variety of modules and adapted to different educational environments.

The author’s experience in implementing ‘Accounting Bissim’ business simulation in the ‘Financial Accounting and Reporting’ module reveals that it is a powerful teaching tool that might improve students’ domain-knowledge in accounting, finance, and management and further develop some of their soft skills such as teamwork, communication, leadership, critical thinking, etc.

Implications of sustainability reporting for the accounting education

Sustainability reporting is another driver with a potential to significantly change the educational segment of the accounting realm. New competences will be required from the accounting graduates as the professional skills and mindsets will continue to evolve to meet the labour market demand. Universities need good strategies to cope with the recent challenges related to sustainability.

One of the challenges is to apply an appropriate approach for integrating sustainability into the accounting curriculum and free up teaching time and resources for infusing the new learning material. Sustainability reporting might be offered as a stand-alone module, or it might be implemented into some of the existing modules such as the integrated reporting module.

Universities need relevant educational resources to support the implementation process. Training the academic staff on sustainability reporting issues, including applicable standards and guidance, good practices and ethical considerations requires time and resources. The development of high-quality study materials is also a challenge for accounting educators.

Студия/Study

10b. 3. Stancheva-Todorova, E., 2022. The future accountants as sustainable business and finance professionals, *Journal of International Scientific Publications 'Economy & Business'*, 16, ISSN (online): ISSN 1314-7242, pp. 313-333, №1774 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), студия (35 стандартни страници).

Бъдещите счетоводители като специалисти по устойчив бизнес и финанси

Резюме:

В светлината на кризи като Covid-19, които поставят под въпрос световната икономика, нарастващите екологични проблеми, които оформят устойчивата организация на бъдещето, и предприятия, изправени пред интензивно навлизане на технологиите в бизнеса, счетоводната професия продължава да се трансформира, водена от промените в икономиката, околната среда, обществото, технологиите и работната сила.

Мотивирана от непрекъснато развиващата се счетоводна професия, студията има за цел да очертае новата роля и основните умения на бъдещите счетоводители в ролята им на специалисти по устойчив бизнес и финанси. Новите кариерни възможности се анализират през призмата на движещите сили на промяната, които определят ролята и функциите на счетоводителите през следващото десетилетие в организации, стремящи се към създаването на устойчива стойност в дългосрочен план.

Промяната е по-фундаментална от очакваната „хибридна работа“ на счетоводителите, а необходимият набор от умения надхвърля изискваните дигитални умения от навлизането на изкуствения интелект и машинното самообучение. Сред ключовите компетенции на бъдещите професионалисти, допълващи техническите им знания, дигиталните им умения и професионалната етика, са критичното мислене, управлението на проекти, иновациите и бизнес проникателността. Сътрудничеството се счита за една от основните умения на бъдещето, независимо от ролята, която счетоводителите играят в рамките на организацията, тъй като взаимодействието с другите служители сега е на фокус. То предполага ангажираност за изграждане и поддържане на ползотворни взаимоотношения, ясна комуникация чрез използване на подходящи технологии, приобщаване чрез оценяване и ценене на разнообразието, влияние и фокусиране върху заинтересованите

страни. Стремехът, който се отнася до нагласата и мотивацията на професионалистите, също се очертава като основно умение на бъдещето. Свързаните с него способности включват учене през целия живот, решителност, ориентация към промяна, автентичност и лидерство. Устойчивостта е друга съществена основна компетентност, тъй като бъдещите счетоводители следва да поемат водеща роля в създаването, запазването и отчитането на дългосрочната стойност за организацията, околната среда и обществото.

Summary:

In light of the Covid-19 crises that challenges global economy, growing environmental concerns that shape the sustainable organization of the future and the businesses facing dramatic transformation due to technological breakthroughs, accounting profession continues to transform, driven by the changes in the economy, environment, society, technology and workforce.

Motivated by the continuously evolving accounting profession, this paper aims at highlighting the new role and core skills of the future accountants considered as sustainable business and finance professionals. The new career opportunities are discussed through the lens of the drivers of change that shape their role over the next decade at the heart of organizations, seeking to create sustainable long-term value.

The change is more fundamental than the expected “hybrid work” of accountants and the needed skill set goes beyond the required digital capabilities due to artificial intelligence and machine learning implications for the profession. Among the key competences of the future professionals, complementing their technical expertise, digital skills, and ethics, are critical thinking, project management, innovation, and business acumen for bringing valuable insight to organisation. Moreover, collaboration is considered one of the key capabilities for the future regardless of the role accountants play within organization boundaries as interacting with others is in the focus now. It implies engagement to build and maintain fruitful relationships, clear communication by using appropriate technologies, inclusivity by appreciating and valuing diversity, influence and stakeholders focus. Drive, related to professionals’ attitude and motivation, is also outlined as a core skill for the future. Associated drive capabilities comprise of lifelong learning, determination, change orientation, authenticity, and leadership. Sustainability is another essential core capability as future accountants should take a leading role in creating, protecting, and communicating long term value for the organization, environment, and society.

Студия/Study

10b. 4. Stancheva-Todorova, E., 2020. Accounting for Cryptocurrencies – Some Unanswered Questions and Unresolved Issues, *Yearbook of Sofia University ‘St. Kliment Ohridski’ – Faculty of Economics and Business Administration*, 19, Sofia: St. Kliment Ohridski University Press, pp. 219-241, ISSN (print):1311-8420, №1328 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), студия (22 стандартни страници).

Счетоводно отчитане на криптовалутите – въпроси без отговор и нерешени проблеми

Резюме:

Поради повишеното внимание към виртуалните валути от страна на регулаторните органи, инвеститорите и предприемачите, както и поради тяхната популярност, иновативни характеристики и нарастващо разнообразие, те несъмнено се превърнаха в обект на дискусии и изследвания в много области. Традиционното счетоводство не успява да обясни широко разпространените операции, свързани с криптовалутите. Дългогодишното убеждение и вяра на счетоводителите в определението за актив, класификациите на активите и традиционно прилаганите оценъчни бази са поставени под въпрос до степен да се признае необходимостта от преразглеждане на съществуващите счетоводни концепции и принципи, за да се посрещнат предизвикателствата на този нов и изпълнен с противоречия счетоводен отчетен обект. Целта на настоящата студия е да анализират някои настоящи проблеми, свързани със счетоводното и финансовото отчитане на криптовалутите, включително въпросите отнасящи се до тяхната класификация и оценяване. В студията те са анализирани въз основа на техните общи и изследвани характеристики и в контекста на изказванията на Международните стандарти за финансово отчитане. Специално внимание е отделено на регулаторните въпроси. Необходими са съвместни усилия за преодоляване на значителните предизвикателства, породени от липсата на стандарти или други форми на счетоводни регулации на криптовалутите.

Summary:

Because of the increased attention on virtual currencies from regulators, investors and entrepreneurs and due to their popularity, innovative characteristics and increasing variety they undoubtedly became a discussion and research focus point in many domains. It seems that conventional accounting fails to explain the widely recognised phenomena of cryptocurrencies. Accountants' long held belief and faith in the definition of an asset, assets' classifications, and traditionally applied measurement basis is challenged to the extent of admitting the instance of reconsidering the existing accounting concepts and principles to meet the challenges of this new and controversial unit of account. The purpose of the study is to shed light on some accounting and financial reporting issues related to cryptocurrencies, including their classification and measurement. They are analysed on the grounds of their common and most recently studied characteristics and in the context of the International Financial Reporting Standards. Special attention is paid to regulatory issues. Proactive collaborative efforts are needed to overcome the significant challenges caused by the lack of standards or other forms of accounting regulations for cryptocurrencies.

Студия/Study

10b. 5. Stancheva-Todorova, E., 2020. Blockchain Applications in the Accounting Domain, Journal of International Scientific Publications 'Economy & Business', 14 (1), pp. 183-201, ISSN (online): ISSN 1314-7242, pp. 313-333, №1774 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), студия, (26 стандартни страници).

Блокчейн приложения в областта на счетоводството

Резюме:

Интересът към блокчейн или технологията на разпределената счетоводна книга нараства, което е отражение на бързото развитие на блокчейн екосистемата. Много организации като IBM, CommonwealthBank, Australia Post и др. проучват тази технология и инвестират значителни суми в различни блокчейн проекти. Приложенията на блокчейн технологията са в различни сектори – селско стопанство, публичен сектор, транспорт и финансови услуги. Необходимо е да се проучи разнообразното въздействие на блокчейн технологиите върху счетоводната област.

От гледна точка на счетоводството блокчейн се разглежда като фундаментална промяна в счетоводната област, тъй като въвежда нов начин на генериране, съхранение и актуализиране на счетоводните записи. Някои експерти дори твърдят, че това е счетоводна технология, тъй като е платформа за правене на бизнес и счетоводство, която има огромно въздействие върху счетоводната професия.

Целта на студията е да се анализират потенциалните въздействия на блокчейн технологията върху специалистите по счетоводство, тъй като тя представлява отклонение от конвенционалното счетоводство и променя из основи организацията и функционирането на счетоводните системи. Направен е критичен анализ на регулаторната среда и са идентифицирани някои от нерешените регулаторни въпроси, които могат да доведат до различни счетоводни последици.

Приносът на публикацията към изследванията върху блокчейн, е нейният фокус върху счетоводната перспектива и приложенията на технологията в областта на счетоводството.

Summary:

There is an increasing interest in blockchain or distributed ledger technology, which is reflecting the rapid development of the blockchain ecosystem. Many organisations like IBM, CommonwealthBank, Australia Post, etc. explore this technology and invest significant amounts in different blockchain projects. Applications of distributed ledger technology are identified in different industries – agriculture, government, transport, and financial services. The diversified impact of blockchain technologies on the accounting domain needs to be explored.

From the accounting perspective, blockchain is wildly considered as a fundamental change in the accounting domain as it introduces a new way the accounting records are generated, stored

and updated. Some experts even argue that it is an accounting technology as it is a platform for doing business and accounting with a huge impact on the accounting profession.

This study is aimed at analysing the potential implications of blockchain for the accounting professionals as distributed ledger technology is a shift from the conventional accounting and is fundamentally changing organisation and functioning of the accounting systems. Some critical analysis of the regulatory landscape is performed and a few of the pending regulatory issues that might give rise to a variety of accounting implications are identified.

The publication contributes to the research strand by focusing on the accounting perspective and the blockchain applications in accounting.

Студия/Study

10b. 6. Stancheva-Todorova, E., Velinova-Sokolova, N. 2019, IFRS 16 Leases and its Impact on Company's Financial Reporting, Financial Ratios and Performance Metrics, Economic Alternatives, vol. 1, ISSN (print): 1312-7462, ISSN (online): 2367-9409, pp. 44-62, №1733 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), студия (27 стандартни страници).

МСФО 16 Лизинг и влиянието му върху финансовото отчитане, финансовите съотношения и показателите за ефективност на компанията

Резюме:

МСФО 16 *Лизинг* беше публикуван от Съвета по международни счетоводни стандарти през месец януари 2016 г. и замени МСС 17 *Лизинг* за отчетните периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Новите правила въвеждат асиметрични модели на отчитане от лизингополучателя и лизингодателя. Разграничението финансов лизинг/оперативен лизинг вече не е приложимо за лизингополучателите, но е запазено за лизингодателите. Въздействието на МСФО 16 зависи от относителния брой на съществуващите договори за оперативен лизинг в дадено дружество и варира в различните сектори.

В студията се анализира въздействието на МСФО 16 върху финансовите отчети на лизингополучателите, финансовите съотношения и ключовите показатели за ефективност. Тези ефекти се илюстрират за търговец на дребно на хранителни стоки, тъй като търговците на дребно ще бъдат най-силно засегнати от промените в изискванията за отчитане на лизинга. Прилагането на новите счетоводни правила ще доведе до увеличаване на наетите на лизинг активи (активите с правото на ползване) и финансовите пасиви в баланса на лизингополучателите със значителен размер на задбалансово отчитани лизингови договори, а тяхната ЕБИТДА ще се увеличи значително. За по-голяма прецизност, анализът на ефектите върху печалбата или загубата на дружеството е разделен за случаите на „индивидуален лизинг“ и „портфейл от лизингови договори“. И в двата случая се намалява собствения капитал на предприятието в сравнение с правилата на МСС 17. Очакваните ефекти върху печалбата преди облагане с данъци ще бъдат незначителни за много дружества поради ефекта на „портфейла“. Оперативната печалба ще се увеличи

поради прекласифицирането на предишните разходи за лизинг в разходи за амортизация и финансови разходи. Предприятията със съществени задбалансови лизингови ангажименти ще се сблъскат със значителни промени в ключовите си финансови показатели като коефициент на ливъридж, възвръщаемост на инвестирания капитал и др. Техният ливъридж ще се увеличи значително, а лихвеното покритие ще намалее. Анализирани са и ефектите върху дълговите ковенанти на компанията от прилагането на МСФО 16.

Summary:

The *Leases* Standard, IFRS 16, was released by the International Accounting Standards Board in January 2016 and superseded IAS 17 *Leases* for reporting periods beginning on or after 1 January 2019. The new rules introduce asymmetrical models of the lessee and lessor accounting. Finance lease/operating lease distinction is no longer relevant for lessees but has been retained for lessors. The impact of IFRS 16 depends on a company's relative number of existing operating lease arrangements and varies across industries.

In this paper we have discussed the IFRS 16 effects on lessee's financial statements, financial ratios, and key performance indicators. These effects have been illustrated in the case of a food retailer as retailers will be most heavily impacted by the changes in the lease requirements. The implementation of the new accounting rules will lead to an increase in leased assets (the right-of-use assets) and financial liabilities on the balance sheet of the lessees with material former off-balance sheet leases and their EBITDA will increase substantially. To be more precise, we have split the analysis of the effects on company's profit or loss into "individual lease" and "portfolio of lease" cases. In both cases there will be a reduction in entity's equity compared to the former rules of IAS 17. The expected effects on profit before tax will be insignificant for many companies because of the "portfolio" effect. Operating profit will increase due to the reclassification of former lease expenses into depreciation and amortisation expenses and finance costs. Entities with material off-balance sheet lease commitments will encounter significant changes in their key financial metrics such as leverage ratio, return on invested capital, etc. Their leverage will increase significantly, and interest coverage will decrease. The effect on the company's debt covenants from IFRS 16 implementation has also been discussed.

Статия/Папер

10b. 7. Stancheva-Todorova, E., 2022. Accounting Education and Sustainability Reporting. International Scientific Journal 'Industry 4.0', Year VII, Issue 6/2022, ISSN (print): 2534-8582; ISSN (online): 2534-997X), pp. 244-247, №1733 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), статия (10 стандартни страници).

Счетоводното образование и отчитането на устойчивостта

Резюме:

Индустрия 4.0 продължава да отправя предизвикателства към академичните среди, като налага нови изисквания към основните компетенции на завършващите в богатата на технологии среда и нови образователни стандарти. Предизвикателство пред счетоводното образование, което се очаква да продължи своята трансформация в рамките на следващото десетилетие, е отчитането на устойчивостта, което вече започна да променя корпоративното отчитане. Регулаторните органи принуждават компаниите да увеличат оповестяванията за въздействието им върху околната среда и обществото, което ще окаже значително влияние върху основните умения и компетенции на бъдещите счетоводители, считани за „еко-войници“ на организациите.

В светлината на тази нова тенденция, която продължава да променя бъдещето на счетоводното образование заедно с Четвъртата индустриална революция, настоящата статия анализира въздействието на отчитането на устойчивото развитие и подходите за въвеждането му в учебните планове и програми по счетоводство.

Понастоящем университетите следват два подхода за имплементиране на устойчивостта в учебните си програми - фокусиран и интегриран подход. Отчитането на устойчивостта може да се предлага като самостоятелен модул или да се внедри в курс по интегрирано отчитане. Освен това, разработването на един комплект от стандарти за оповестяване на устойчивостта, каквито са стандартите на Съвета по международни стандарти за устойчивост към Фондацията за Международни стандарти за финансово отчитане, дава възможност на преподавателите по счетоводство да се фокусират върху една регулаторна рамка вместо да преподават различни рамки, насоки и стандарти.

Summary:

Industry 4.0 continues to challenge academics by imposing new demands for graduate core competences and new educational standards in the technology-rich environment. A recent challenge towards accounting education that is expected to continue its transformation in a span of a decade is sustainability reporting which has already been started to reshape the corporate reporting landscape. Companies are forced by regulators to enhance disclosures about their footprint on the environment and society which will significantly impact the core skills and competences of the future accountants considered to become the “eco-warriors” of the organisations.

In light of this new trend that continues to reshape the future of the accounting education along with the Fourth industrial revolution, this paper analyses the impact of sustainability reporting and approaches for implementing it into the accounting curricula and syllabi.

Currently universities follow two approaches for implementing sustainability reporting into their curriculums – a focused and integrated approach. It might be offered as a stand-alone module, or it could be implemented into the integrated reporting module. Furthermore, the development of one common single set of sustainability disclosure standards such as the standards of the International Sustainability Standards Board of IFRS Foundation enables

accounting educators to focus on one single sustainability reporting framework instead of teaching different frameworks, guidance, and standards.

Статия/Папер

10b. 8. Stancheva-Todorova, E., 2022. Recent and future trends in sustainability reporting. Proceedings from the International Scientific Conference 'The Black Sea – Doors and Bridges', 10-11 June 2022, Burgas, Burgas Free University, ISBN: 978-619-253-017-4, pp. 82-93, статия (18 стандартни страници).

Настоящи и бъдещи тенденции в отчитането на устойчивостта

Резюме:

Липсата на единен глобален комплект от стандарти за отчитане на устойчивостта е предизвикателство за стандартизиращите органи, политиките и другите заинтересовани страни, като някои от тях вече си сътрудничат в тази насока. Мотивирани от необходимостта от по-цялостно и всеобхватно корпоративно отчитане, включващо показатели и оповестявания за ESG, статията има за цел да анализира настоящите предизвикателства и тенденции в развитието на отчитането на устойчивостта.

Следвайки тенденциите в развитието на корпоративното отчитане, периодизацията, предложена от Института на управленските счетоводители и Асоциацията на дипломираните експерт-счетоводители през 2016 г., е разширена, като е идентифицирана пета фаза „Стандартизация на отчитането на устойчивостта“, въз основа на преобладаващите процеси, свързани с отчитането на устойчивостта в края на първото десетилетие на XXI век. С цел отразяване на започналата стандартизация в Европейския съюз, периодът е допълнително разделен на два подпериода, за да се разграничат инициативите, предприети на европейско равнище, от тези в останалата част на света. Един от движещите фактори е липсата на хармонизирани стандарти за нефинансова отчетност, която по това време е предизвикателство за инвеститорите и отчитащите се предприятия.

Шестата фаза на развитие на отчитането на устойчивостта е допълнена, за да отрази реструктуриранията и сливанията на стандартизиращите органи и инициативите в областта на устойчивостта. Сближаването на рамките за корпоративно отчитане може да бъде разграничено от другите тенденции, тъй като бележи еволюционна стъпка в развитието на отчитането на устойчивостта.

Summary:

The lack of one single global set of sustainability reporting standards is challenging the standard setters, policymakers, and other stakeholders and some have already started to cooperate. Inspired by the urgency of more holistic and comprehensive corporate reporting

encompassing ESG metrics and disclosures, this paper aims at analysing the recent challenges and development trends of sustainability reporting.

Following the current trends in the development of corporate reporting, the periodisation proposed by the Institute of Management Accountants and the Association of Chartered Certified Accountants in 2016 is expanded, and the fifth phase ‘Standardisation of sustainability reporting’ is identified by referring to the prevailing standardisation of sustainability reporting in the late 2010s. To shed light on the standardisation processes in EU, the period is further divided into two subperiods to distinguish initiatives undertaken at the European level from those, happening in the rest of the world. One of the driving factors was the lack of harmonized standards for non-financial reporting that was challenging investors and reporting businesses at that time.

A sixth phase of sustainability reporting development is further enhanced to reflect the recent consolidations of standard-setting bodies and initiatives. The convergence of corporate reporting frameworks might be distinguished from other trends as it marked an evolutionary step in the development of sustainability reporting.

Статия/Папер

10b. 9. Stancheva-Todorova, E., 2022. The role of accountants for ethical and sustainable artificial intelligence adoption, International Scientific Journal ‘Industry 4.0’, Year VII (3), ISSN (print): 2534-8582; ISSN (online): 2534-997X: 244-247, pp. 98-101, №1733 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), статия (10 стандартни страници).

Ролята на счетоводителите за етично и устойчиво внедряване на изкуствения интелект

Резюме:

Смята се, че през следващото десетилетие внедряването на изкуствения интелект ще се увеличи съществено и ще повлияе на живота ни в три аспекта – екологичен, социален и управленски. Ето защо извличането на устойчива дългосрочна стойност от масовото прилагане на изкуствения интелект изисква организациите да прилагат етичен и отговорен подход. Етичните съображения сега са във фокуса на вниманието, тъй като технологията се развива и мениджмънта за първи път трябва да се справи с различни ситуации, свързани с етиката. Тъй като счетоводната професия е дълбоко базирана на фундаменталните етични принципи, тя може да разчита на това, когато приема предизвикателствата на етичното и отговорно внедряване на изкуствения интелект. Счетоводителите могат да изиграят значителна роля в прехода към по-екологични икономики, устойчива околна среда и справедливи общества. Например, те могат да играят важна роля в спазването на нормативната уредба и етичните политики, управлението на данните, включително на тяхното качество и поверителност, тъй като данните захранват изкуствения интелект, изграждането на разбиране за това как се използва изкуствения интелект в индустрията. Освен това, счетоводителите могат да участват активно в междуфункционални екипи и

ефективно да комуникират въпроси, свързани с етиката и устойчивото използване на изкуствения интелект. В светлината на предизвикателствата, произтичащи от масовото внедряване на изкуствения интелект, настоящата статия изследва перспективите и възможностите пред счетоводната професия за етично и устойчиво внедряване на изкуствения интелект в организациите.

Счетоводната професия продължава да се променя и преодоляването на етичните последици от внедряването на изкуствения интелект изисква счетоводителите непрекъснато да развиват и усъвършенстват своите умения.

Summary:

It is considered that artificial intelligence adoption will considerably amplify in the next decade and impact our lives in all three dimensions – environmental, social and governance. Therefore, deriving sustainable long-term value from artificial intelligence mass implementation requires organisations to follow an ethical and responsible path. Ethics considerations are now in focus as the technology evolves and the management should handle a variety of ethics related situations for the first time. As the accountancy profession is deeply grounded on the fundamental ethics principles, it can rely on this when embracing the challenges of artificial intelligence ethical and responsible adoption. Accountants might play a significant role in the transition to greener economies, sustainable environments, and equitable societies. For instance, they might play an important part in complying with regulation and ethics policies, data management, including its quality and confidentiality, as data feeds artificial intelligence, building understanding of how artificial intelligence is used in the industry. Moreover, accountants could actively participate in cross-functional teams and efficiently communicate issues related to artificial intelligence ethics and sustainability. In the light of the challenges from the mass adoption of artificial intelligence, this paper studies the perspectives and opportunities towards the accountancy profession in the ethical and sustainable artificial intelligence implementation in organisations.

The profession continues to change and overcoming the ethical implications of artificial intelligence deployment requires accountants to continuously enhance and level up their skill set.

Статия/Папер

10b. 10. Stancheva-Todorova, E., 2021. Covid-19 impact on the going concern assessment - the management perspective. Innovations, vol. 3/2021, ISSN (print): 2603-3763, ISSN (online): 2603-3771, pp. 96-99, №1734 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), статия (10 стандартни страници).

Влияние на Covid-19 върху оценката на действащото предприятие от гледна точка на ръководството

Резюме:

Избухването на пандемията от Ковид-19 оказва значително влияние върху много предприятия и тяхната способност да продължат да функционират като действащо предприятие. Действащото предприятие е основен счетоводен принцип, както и едно от основните предположения на Международните стандарти за финансово отчитане. Ръководството е отговорно да определи дали предположението за действащо предприятие е уместно при изготвянето на финансовите отчети на дружеството. Със задълбочаването на пандемията от новия коронавирус вниманието към това дали дадено предприятие е действащо следва да се задълбочи. Като се има предвид продължаващата несигурност в условия на пандемия, целта на статията е да се анализират предизвикателствата през призмата на ръководството на дружеството при оценката на предположението за действащо предприятие. Очертани са няколко въпроса, които следва да се разглеждат при извършването на анализа, както и някои от факторите, допринасящи за надеждна оценка. Специално внимание е отделено на изискванията за оповестяване и разширяването им в контекста на Ковид-19.

Summary:

The pandemic outbreak of Covid-19 has significantly impacted many businesses and their ability to continue operating as a going concern. Going concern is a basic accounting principle as well as one of the fundamental assumptions under the International Financial Reporting Standards. The management is responsible to determine whether the going concern assumption is relevant in the preparation of company's financial statements. With the progress of the novel coronavirus the focus on whether an entity is a going concern should be heightened. Taking into consideration the continuing uncertainty in the Covid-19 environment, the aim of the paper is to discuss the challenges through the lens of the company's management in the assessment of the going concern assumption. Few questions that should be considered when performing the analyses as well as some of the factors that contribute to a robust assessment are outlined. A special attention is given to disclosure requirements and their improvement in the Covid-19 context.

Статия/Папер

10b. 11. Stancheva-Todorova, E. & Bogdanova, B., 2021. Enhancing investors' decision-making – an interdisciplinary AI-based case study for accounting students. In: V. Pasheva, N. Popivanov & G. Venkov, eds. AIP Conference Proceedings, AIP Publishing, vol. 2333, issue 1, 150007, 2021, pp.:1-12, ISBN: 978-0-7354-4077-7, doi: <https://doi.org/10.1063/5.0041612>, Scopus/Web of Science, статия (22 стандартни страници).

Подобряване на процеса на вземане на решения от инвеститорите – интердисциплинарен казус за студентите по счетоводство, базиран на изкуствения интелект

Резюме:

Във времена на технологични иновации и засилена дигитализация на бизнес процесите, дейностите и услугите, счетоводителите се трансформират в интердисциплинарни специалисти с познания и компетенции в областта на науката за данните, машинното самообучение, изкуствения интелект, блокчейн, облачните технологии и др., които допълват очакваните от тях задълбочени експертни познания в областта на счетоводството и финансовата отчетност. Основна задача на обучението по счетоводство е да изгради необходимия набор от умения у завършващите и да ги подготви за новата им роля на стратегически партньори в организацията, с изявиени способности за решаване на сложни проблеми и добавяне на повече стойност към бизнеса. Освен това, в практиката от счетоводителите се очаква да действат проактивно като надеждни експерти, подпомагащи вземането на решения от инвеститорите. Използвайки своите аналитични умения и способности, те могат да предоставят ценна информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на дружествата на базата на информацията в техните финансови отчети.

Статията представя интердисциплинарен казус, предназначен за студенти по счетоводство, който е базиран на изкуствения интелект. Той демонстрира нов подход за преподаване посредством интегриране на инструментариум от различни области – счетоводство, количествени финанси, изкуствен интелект и машинно самообучение, в единна методологическа рамка. Задачата на обучаваните е да приложат нова двустепенна система за подобряване на инвестиционните решения, базирана на изкуствения интелект. Системата използва различни публично достъпни източници на данни, като финансовите отчети на регистрирани на фондовата борса дружества и цените на търгуваните акции.

Основният изследователски принос на публикацията към научната литературата е в две направления. Първо, предложеният интердисциплинарен казус използва оригинален подход на преподаване и методология. Нещо повече, той демонстрира как могат да се комбинират инструменти от различни научни области, за да се постигне значителен синергичен ефект в образователен контекст и от гледна точка на преподаването. Второ, като част от по-голям изследователски проект за интегриране на изкуствения интелект и машинното самообучение в процеса на вземане на инвестиционни решения, тази статия представя едно практическо приложение на нова система за прогнозиране на възвръщаемостта на фондовия пазар, базирана на машинното самообучение, разработена от Богданова и Станчева-Тодорова (2021)*. Тези знания са използвани в интердисциплинарния казус, чрез който те са интегрирани в учебната програма по счетоводство.

**Публикация 10в. 12.*

Summary:

In the times of technology innovations and enhanced digitalization of business processes, activities, and services, accountants are experiencing a complete transformation into interdisciplinary experts with knowledge and competences in data science, machine learning (ML), artificial intelligence (AI), blockchain, cloud computing, etc. (1), complementing the expected profound accounting and financial reporting expertise. Therefore, a demanding task for accounting educators is to develop the required skill set in graduates and to prepare them for their new role as forward thinking strategic partners within organization, with augmented abilities to solve complex problems and add more value to the business. Moreover, in practice, accountants are expected to act proactively as trustful experts supporting investor's decision-making. By using their analytical skills and abilities, accounting professionals could provide valuable insights on companies' financial position, performance and cash flows, based on their financial reports.

This paper introduces an interdisciplinary AI-based case study for accounting students. It demonstrates a novel teaching approach for embedding tools from different domains – accounting, quantitative finance, AI and ML, into a single methodology framework. In particular, the accounting students' assignment task is to apply a novel two-stage ML-based AI system for improving investment decisions. The system uses a variety of publicly available data sources such as financial statements of listed companies and stock market share prices.

The main contribution of this paper to the scientific literature is twofold. First, the proposed interdisciplinary case study introduces an original teaching approach and methodology. Moreover, it demonstrates how tools from different scientific fields could be combined to achieve substantial synergetic effects in an educational context and from the teaching perspective. Second, as part of a bigger research project on integration of AI and ML in the processes of decision making by investors, this article presents one practical application of a novel ML-based AI system for predicting stock market returns, developed by Bogdanova & Stancheva-Todorova (2021)*. The delivered knowledge is transferred into this interdisciplinary case study that is properly designed for incorporating it into the accounting curriculum.

**Publication 10b. 12.*

Статия/Папер

10b. 12. Bogdanova, B. & Stancheva-Todorova, E., 2021. ML-Based Predictive Modelling of Stock Market Returns. In: V. Pasheva, N. Popivanov & G. Venkov, eds. AIP Conference Proceedings, AIP Publishing, vol. 2333, issue 1, 150006, 2021, pages:1-8, ISBN: 978-0-7354-4077-7, <https://doi.org/10.1063/5.0042805>, Scopus/Web of Science, статия (14 стандартни страници).

Прогнозно моделиране на възвръщаемостта на фондовия пазар, базирано на машинното самообучение

Резюме:

Много статии напоследък са насочени към разработването на краткосрочни печеливши модели, основани на стратегии за търговия, базирани на убеждението, че най-успешно (най-неуспешно) търгуваните ценни книжа през миналия краткосрочен период ще продължат да се търгуват успешно (неуспешно) и през следващия период от 12 месеца. Наред с използването на тенденции, извлечани от борсовите цени за минали периоди, още от началото на 80-те години на миналия век вниманието на изследователите е привлечено от полезността на финансовите отчети на компаниите за прогнозиране на възвръщаемостта на фондовия пазар. Аргументирана е необходимостта от разработване на рамка, която да подпомага инвеститорите в ежедневните им решения, вземайки предвид информация, извлечана от финансовите отчети по автоматизиран начин. Предложена е разработена в съавторство система, базирана на изкуствен интелект и машинното самообучение, която въвежда историческа информация за борсовите цени, както и информация за множество балансови статии, статии от отчета за печалба или загуба и статии от отчета за паричните потоци на избрано дружеството, с помощта на която се прогнозира вероятността цената на акциите на дружеството да се понижи през следващия период. Прогнозата разчита на динамичен автоматичен подбор на значими счетоводни и исторически характеристики. Проследяването на динамиката в структурата на значимите характеристики би могло да хвърли допълнителна светлина върху специфични за компанията проблеми, които могат да бъдат съобразени от инвеститорите при вземането на решения.

Summary:

Many recent papers conclude on short-term profitable patterns based on trading strategies relying on the belief that best (worst) performing securities over the past short-term period tend to continue to perform well (poorly) over the subsequent period of up to 12 months. Along with exploiting past price patterns, ever since the early 1980s the researchers' attention is drawn on the usefulness of company financial statements in predicting stock market returns. The necessity to develop a framework that would enable investors to support their everyday decisions by taking into account information retrieved from financial statements in an automated manner has been motivated. We propose an ML-based AI system that inputs historic price information as well as information on a number of balance sheet items, profit and loss items, and cash flow items for the company of interest and predicts the probability of its stock price going down in the next period. The prediction relies on a dynamic automated selection of significant accounting and historic features. Tracking the dynamics in the structure of significant features could shed additional light on company specific issues that might be taken into account by investors when making their decisions.

Статия/Paper

10b. 13. Stancheva-Todorova, E. & Dimitrova, M., 2021. IT Solutions, Plc.: Introducing a Big Data Case into the Accounting Curriculum. Proceedings from CBU in Economics and Business, 2 (2021), pp. 88-94. <https://doi.org/10.12955/peb.v2.259> , статия (13 стандартни страници).

IT Solutions, Plc.: Интегриране на казус, базиран на анализа на големи данни, в учебния план на счетоводните специалности

Резюме:

В статията е представен разработен в съавторство интердисциплинарен казус, предназначен за студентите по счетоводство, който обединява счетоводната област и науката за данните. Той е базиран на анализа на големи данни и прилага специфична методологична рамка. Казусът има интересен сценарий, отразяващ реална ситуация в един бизнес свят, управляван от данните и е допълнен от ясно дефинирани учебни цели и подробни указания за използването му от преподавателите. Задачата на участниците е да предложат стратегия за подобряване на финансовото състояние и резултатите от дейността на конкретно дружество чрез привличане на нови клиенти, избрани сред компании, регистрирани на Лондонската фондова борса. Източниците на данни са публично достъпни и включват историческа финансова и нефинансова информация, оповестена в годишните отчети на компаниите. Изпълнявайки възложените им роли съгласно сценария, студентите надграждат технологичните си компетенции, като повишават и осведомеността си за новите роли и задачи на бъдещия счетоводител. Също така, те придобиват представа за новата консултантска функция на счетоводните специалисти и за техните отговорности като управленски консултанти в един бизнес свят, управляван от данни. От изследователска гледна точка тази интердисциплинарна публикация демонстрира как експертизата във финансовото отчитане и в извличането на информация от текстове може да се комбинира за разкриване на нови инвестиционни възможности и подобряване на управленските решения.

Summary:

By bridging the accounting and data science domains, this paper introduces an interdisciplinary case study for accounting students that implements a specific methodology framework. It implements Big data analytics and is supported by clear learning objectives and detailed instructor's implementation guidance that complements a fascinating scenario, representing a real-world situation in the data-led world of business. Participants' assignment is to propose a strategy for improving financial position and performance of a particular company by attracting new customers selected among companies, listed on the London Stock Exchange. The data sources of the proposed case study are publicly available and comprise of historical financial and non-financial data, disclosed in companies' annual reports. By performing their

assigned roles under the case study scenario, students will build upon their technological competences as well as raise their awareness on the new roles and job tasks of the future accountant. They will also gain understanding of the new advisory function of the accounting specialists and their responsibilities as management consultants in the data-led business world. From a research perspective, this interdisciplinary work demonstrates how expertise in financial reporting and text mining might be combined for revealing new investment opportunities and enhancing management decisions.

Статия/Папер

10b. 14. Stancheva-Todorova, E., 2021. Non-GAAP Performance Measures – Alternative or not in the COVID-19 Environment, Proceedings from the 11th Edition of the International Scientific Conference ‘Contemporary Management Practices’, 4-5 June, 2021, Burgas, Burgas Free University, ISSN (print): 1313-8758, №1652 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), статия (10 стандартни страници).

Показатели за резултатите от дейността, които не са базирани на приложимата отчетна рамка - алтернатива или не в условията на Ковид-19

Резюме:

Алтернативните показатели за ефективност на компанията са финансови показатели, които не попадат в обхвата на приложимата рамка за финансово отчитане и се считат за ефективен инструмент за комуникация със заинтересованите страни. Тъй като новият коронавирус оказва значително въздействие върху финансовото състояние, финансовите резултати и паричните потоци на дружествата, понастоящем обект на дискусия е целесъобразността на модифицирането на съществуващите алтернативни показатели и въвеждането на нови такива. В светлината на продължаващата пандемия, статията има за цел да насочи вниманието на академичните среди и на специалистите от практиката към използването на алтернативните показатели за ефективност на компанията в условията на Ковид-19. Тяхната значимост и надеждност се анализират през призмата на насоките, издадени от Международната организация на комисииите по ценни книжа, Европейския орган за ценни книжа и пазари и Швейцарската фондова борса SIX.

Алтернативните показатели за ефективност могат да бъдат използвани от ръководството на компанията за отразяване на въздействието на пандемията от Ковид-19, както и на стратегията му за работа в трудна икономическа среда и за намаляване на рисковете, свързани с новия коронавирус. Вместо да коригират съществуващите алтернативни показатели за ефективност или да въведат нови такива, предприятията се насърчават да разширят оповестяванията си във финансовите отчети и да включат описателна информация, за да обяснят въздействието на Ковид-19 върху финансовото им състояние, резултатите от дейността и паричните им потоци през текущия и бъдещите

периоди. Тъй като насоките относно използването на тези мерки за ефективност варират в различните юрисдикции по света, дружествата трябва да следват насоките на регулаторните органи в юрисдикцията, на която са основно задължени да представят финансова информация.

Summary:

The alternative performance measures (APMs), also referred to as non-GAAP performance measures, are company's financial metrics that fall outside the scope of the applicable financial reporting framework and are considered an efficient tool for communication with the stakeholders. As the novel coronavirus tend to significantly impact companies' financial position, performance and cash flows, a recent discussion was initiated about the relevance of adjusting the existing APMs and introducing new APMs. In light of the ongoing pandemic, this paper aims at focusing the attention of academics and practitioners on the use of APMs in the Covid-19 environment. Their relevance and reliability are discussed through the lens of the guidance, issued by the International Organization of Securities and Commissions, the European Securities and Markets Authority and the SIX Swiss Exchange.

The non-GAAP performance measures might be used by the management to reflect the impact of Covid-19 pandemic as well as to express its strategy for operating in a challenging economic environment and mitigating the risks associated with the novel coronavirus induced disruption. Instead of adjusting existing APMs or introducing new APMs, entities are encouraged to expand their disclosures and include narrative information to explain the Covid-19 impact on their financial position, performance, and cash flows in the current and future periods. As the guidelines on the use of non-GAAP performance measures vary among jurisdictions around the world, entities should follow guidance of the regulators in the jurisdiction to which they are primarily obligated to submit financial information.

Статия/Папер

106. 15. Stancheva-Todorova, E., 2020. The Relevance of the Fundamental Ethics Principles for Professional Accountants in the Digital Age. Proceedings from the International Scientific Conference 'Digital Transformations, Media and Inclusion', 5 June 2020, Burgas: Burgas Free University, ISBN: 978-619-7126-92-1, pp. 183-190, №4493 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), статия (12 стандартни страници).

Уместност на основните етични принципи за професионалните счетоводители в дигиталната ера

Резюме:

Етичното поведение е ключов фактор за счетоводителите, за да спечелят доверието на заинтересованите страни в дигиталната ера. В момента се разглеждат много етични дилеми и професията е загрижена от увеличаването на рисковете от компромиси с професионалната етика. Целта на статията е да се анализира значението на основните етични принципи за професионалните счетоводители в дигиталната ера, ръководена от технологиите. Тези пет принципа са: почтеност, обективност, професионална компетентност и дължима грижа, поверителност и професионално поведение. В този контекст се анализират изкуственият интелект и анализът на големи данни, които понастоящем променят работната среда на счетоводителите. Киберсигурността, платформено базираните бизнес модели и технологията на разпределените счетоводни книги също се разглеждат като етични предизвикателства в светлината на експоненциално нарастващата дигитализация на икономиката.

Основният извод е, че в променящата се дигитална ера технологиите променят само контекста на прилагане на основните етични принципи на професионалните счетоводители, а не самите принципи, тъй като човешкото поведение и човешките решения са тези, които дават израз на етиката.

Въздействието на новите технологии и тяхното разширено приложение върху счетоводната етика е двустранно. От една страна, преобладаващите изследвания са насочени към етиката като начин за ограничаване на вредите от новите технологии. От друга страна, технологиите биха могли да подобрят счетоводната етика, подпомагайки етичните решения на професионалните счетоводители в дигиталната ера и да намалят нарушенията на етичните принципи. Необходими са целенасочени изследвания за проучването и използването на тази възможност.

Summary:

Ethical behavior is a key factor for accountants to win the trust of their stakeholders in the digital age. Many ethical dilemmas are now under consideration and the profession is more than concerned about the enhanced risks of ethical compromises. This paper aims to analyse the relevance of the fundamental ethics principles for professional accountants in a technology-led digital age. These five principles are: integrity, objectivity, professional competence and due care, confidentiality, and professional behavior. Artificial intelligence and big data analytics that are currently changing the work environment of the accountants are analyzed in this context. Cybersecurity, platform-based business models and distributed ledger technology are also considered as ethical challenges in the light of exponentially expanding digitalization of economy.

The main conclusion is that in the evolving digital age technology is changing only the context of application of fundamental ethics principles for professional accountants not the principles themselves as it is human behavior and human decisions that give an expression of ethics.

The impact of new technologies and their augmented application on accounting ethics is twofold. On one hand, the prevailing research strand focuses on ethics as a way to limit harm

from new technologies. On the other hand, technologies could improve accounting ethics by supporting the ethical decisions of professional accountants in the digital age and reduce ethical breaches. More focused studies should be performed to further investigate and exploit such possibilities.

Статия/Папер

10b. 16. Станчева-Тодорова, Е., Велинова-Соколова, Н. 2020. Новият Международен стандарт за финансово отчитане 17 и предизвикателствата пред застрахователните компании, сп. *Икономически и социални алтернативи*, бр. 2, ISSN (print): 1314-6556, ISSN (online): 2534-8965, 118-126, DOI: <https://doi.org/10.37075/ISA.2020.2.10>, стр. 118-126, №441 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), *статия (11 стандартни страници)*.

Резюме:

В съавторство са анализирани някои от предизвикателствата пред застрахователните компании от приложението на новия МСФО 17 *Застрахователни договори*. Отправна точка на изследването са новите регулации и техният потенциален ефект върху застрахователния сектор. Дискусията се фокусира върху базисните промени в модела на счетоводно отчитане на застрахователните договори. В подкрепа на твърденията и изводите на авторите са използвани резултатите от задълбочени изследвания върху бъдещото въздействие от приложението на новия стандарт.

Оперативните и бизнес ефектите от прилагането на новия Стандарт са толкова фундаментални, че ръководството трябва да анализира отново финансовите аспекти и да преосмисли основни страни от дейността си. 2020 г. е ключова за застрахователните дружества, които трябва да предприемат конкретни стъпки, свързани с реорганизацията на съществуващите системи и процеси, планирането и ресурсното обезпечаване на прехода към новите счетоводни регулации и да комуникират потенциалните ефекти с акционерите, притежателите на полици, анализаторите и другите заинтересовани страни.

Новият МСФО 17 ще доведе не само до допълнителни разходи за застрахователните дружества, но той е и възможност за подобряване на оценката на резултатите от работата на компаниите, планирането и бюджетирането.

The new International Financial Reporting Standard 17 and the challenges for insurance companies

Summary:

The co-authored paper analyses some of the challenges for insurance companies in applying the new IFRS 17 *Insurance Contracts*. The starting point of the research is the new regulations and their potential effect on the insurance sector. The discussion focuses on the underlying changes in the accounting model for insurance contracts. The results of few profound studies on the future impact of the application of the new standard are used to support the authors' claims and conclusions.

The operational and business effects of implementing the new Standard are so fundamental that management needs to re-analyse the financial aspects and rethink key aspects of its business. 2020 is a key year for insurance companies, which need to take particular steps related to the reorganisation of existing systems and processes, the planning and resourcing of the transition to the new accounting regulations, and communicate the potential effects to shareholders, policyholders, analysts and other stakeholders.

The new IFRS 17 will not only result in additional costs for insurance companies, but it is also an opportunity to improve company performance evaluation, planning and budgeting.

Статия/Paper

10b. 17. Stancheva-Todorova, E., 2019. The Knowledge and Skills Profile of Accountant 4.0, International Scientific Journal 'Horizons', series A, Year VIII, vol. 25, ISSN 1857-9884, pp. 79-95. DOI 10.20544/HORIZONS.A.25.2.20.P05, статия (16 стандартни страници).

Профил на знанията и уменията на Счетоводител 4.0

Резюме:

Статията е вдъхновена от нарастващата дигитализация на бизнеса и от въздействието на технологичните иновации върху счетоводната професия. Целта на изследването е да се очертае и анализира профилът на счетоводителя по отношение на необходимите знания и умения, наложени от трансформацията на компаниите в контекста на Индустрия 4.0. Извършен е задълбочен анализ на въздействието на множество фактори върху настоящото състояние на счетоводната професия и бъдещите тенденции на нейното развитие по отношение на изискваните професионални умения и компетенции.

Дигитализацията на бизнеса и експоненциално развиващите се технологии променят ролята и функциите на счетоводната професия, която се превръща в хибридна поради увеличаващите се изисквания на пазара на труда и работодателите. Квалификационният профил на Счетоводител 4.0 обхваща много интердисциплинарни знания и умения в различни области. По пътя към „предприятието на бъдещето“ има много предизвикателства и много важен фактор, за да може професията да се справи с тях по най-конкуrentния начин, е тя да се адаптира към тези нови изисквания и да инвестира в

подходящо счетоводно образование, програми за обучение и непрекъснато професионално развитие.

Summary:

The paper is inspired by the increasing digitalisation of businesses and the impact of technology innovations on the accounting profession. The aim of the research is to outline and analyse the accountant's profile in terms of the required knowledge and skills imposed by company's transformation in the Industry 4.0 context. A comprehensive analysis has been performed of the impact of a variety of factors on the current status of the accounting profession and future trends of its development in terms of the required job skills and competences.

Digitalisation of businesses and the exponentially growing technologies are changing the role and functions of the accounting profession, which turns into a hybrid due to the expanding demands of the labour market and employers. The qualification profile of Accountant 4.0 encompasses many interdisciplinary knowledge and skills in different areas. There are many challenges on the road to the "factory of the future" and a very important factor for the profession to cope with them in the most competitive way is to adapt to the new competence requirements and invest in proper accounting education, training programmes and continuous professional development.

Статия/Папер

10b. 18. Stancheva-Todorova, E., 2019. Are Accounting Educators Ready to Embrace the Challenges of Industry 4.0?, International Scientific Journal 'Industry 4.0', Year IV, Issue 6/2019, ISSN (print): 2534-8582; ISSN (online): 2534-997X: 244-247, pp. 309-312, №1733 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), статия (10 стандартни страници).

Готови ли са преподавателите по счетоводство да посрещнат предизвикателствата на Индустрия 4.0?

Резюме:

Целта на статията е да очертае и анализира предизвикателствата пред преподавателите по счетоводство, свързани с необходимите знания и умения на завършилите в контекста на Индустрия 4.0. Специално внимание е отделено на необходимостта от изграждане на силни и ефективни комуникационни и информационни връзки с бизнес партньорите и професионалните организации. Разгледани са и ползите за университетите от включването им в кълъстери.

Въпреки предизвикателствата, свързани с увеличаващата се дигитализация на предприятията и експоненциално нарастващите технологии, университетите трябва уверено да поемат по пътя към Индустрия 4.0. Чрез постоянно преразглеждане и

адаптиране на учебните планове и програми към новите изисквания на пазара на труда, те биха могли да се възползват от възможностите на Четвъртата индустриална революция. Бакалавърските и магистърските програми по счетоводство следва да станат интердисциплинарни чрез интегриране на технологиите в учебното съдържание.

Професионалните счетоводни организации трябва да подкрепят университетите в ерата на „дигиталните предприятия“, като им предоставят резултати от техни проучвания, насоки, учебни материали, обучения за преподаватели и др. От академичните среди се изисква да подготвят студентите по счетоводство за успешната професионална кариера, предпоставка за която са множеството интердисциплинарни знания и умения.

Академичните среди и бизнесът могат да извлекат полза от партньорствата в клъстерите. Възникващите въпроси в областта на счетоводството, финансовата отчетност и данъчното облагане, свързани с последиците от въздействието на Индустрия 4.0 върху предприятията, биха могли да намерят своите подходящи решения в рамките на сътрудничеството между членовете на клъстера.

Summary:

The aim of the paper is to outline and discuss the challenges for accounting educators due to the required knowledge and skills from graduates in the Industry 4.0 context. Special attention is given to the need for building strong and effective communication and information links with the business partners and professional bodies. The benefits for universities of becoming part of clusters are also discussed.

Despite the challenges of the expanding digitalisation of businesses and exponentially growing technologies, universities have to embark the road to Industry 4.0 with confidence. Through the constant revision and adaptation of their curricula and syllabi to the new requirements of the labour market, accounting educators could seize the opportunities of the Fourth industrial revolution. Bachelor and master programmes in accounting should become interdisciplinary by integrating technologies into the teaching content.

Professional accounting organisations have to support universities in the turbulent era of the digital enterprises providing them with surveys, guidelines, teaching materials, train the academics workshops, etc. Academics are required to prepare accounting students for successful professional career, a prerequisite for which is a whole host of interdisciplinary knowledge and skills.

The academia and industry could both benefit from cluster partnerships. Emerging accounting, financial reporting and tax issues, associated with the Industry 4.0 implications on businesses, could find their proper solutions within the cluster members collaboration.

Статия/Paper

10b. 19. Stancheva-Todorova, E., 2019. Using innovative teaching methods in accounting higher education. Journal of International Scientific Publications 'Educational Alternatives', vol. 17, ISSN (online): 1314-7277, pp. 104 – 116, №1772 в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране (към 24.03.2023 г.), статия (18 стандартни страници).

Използване на иновативни методи на преподаване в обучението по счетоводство във висшите учебни заведения

Резюме:

За да се повишат знанията и уменията на завършилите, преди да започнат да упражняват счетоводната професия, настоящият подход на преподаване на счетоводните дисциплини в университетите, базиран на учебници, лекции и правила, трябва да бъде заменен с радикално нов подход и иновативни методи на обучение. Като се отчита необходимостта от спешни и фундаментални промени в начина на преподаване на счетоводството, което е много важно за всички бизнес специалисти, статията има за цел да анализира няколко иновативни методи на преподаване от гледна точка на тяхната полезност и приложимост в областта на счетоводството. Направен е преглед на научната литература с цел да се открият някои от последните постижения в осъвременяването на обучението по счетоводство в университетите. Представени са добри практики и е анализирано използването на информационните и комуникационните технологии, едно от предизвикателствата пред него. Специално внимание е обърнато на използването на бизнес игри и симулации в счетоводните курсове, както и на системата за преподаване „Color Accounting“ и на възможностите за използването ѝ в уводния курс по счетоводство. Корпоративните образователни филми на Института на дипломираните експерт-счетоводители в Англия и Уелс също са разгледани като съвременен заместител на традиционния метод на решаване на казуси, широко използван в счетоводните дисциплини.

Summary:

In order to enhance the knowledge and skills of accounting graduates before entering into the profession, the current textbook-based, lecture/problem, rule-intensive style way of teaching accounting at universities should be substituted by a radically new approach and innovative methods. Considering the need for urgent and fundamental changes to how we teach accounting, which are so important for all business professionals, this paper is aiming to analyse few innovative teaching methods through the lens of their usefulness and application in the accounting domain. The relevant literature is revised for the purpose of introducing some of the recent accomplishments in mastering the teaching of accounting disciplines at universities. Few good practices are presented and the use of information and communication technologies, nowadays considered a real challenge before accounting education providers, is critically

analysed. A special attention is paid to utilisation of business games and simulations in accounting courses, and to the Color Accounting teaching system and its implementation in the introductory accounting course. The corporate educational films of the Institute of Chartered Accountants in England and Wells are introduced as a modern substitute for the traditional case study method, widely used in the accounting modules.

Университетско учебно пособие/University casebook

10b. 20. Станчева-Годорова, Е., Анкова, А., Велинова-Соколова, Н., 2019. Сборник от казуси по Въведение в счетоводството (второ преработено и допълнено издание), УИ "Св. Климент Охридски", ISBN: 978-954-07-4737-8 (246 стандартни страници).

Резюме:

Второто преработено и допълнено издание на сборника от казуси по Въведение в счетоводството има за цел да подпомогне студентите при тяхното обучение по счетоводните дисциплини. Той включва казуси и тестови въпроси. Казусите са свързани с текущото счетоводно отчитане на активите, пасивите, приходите и разходите на предприятието, както и със съставянето на финансовите му отчети, съгласно изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандартни. Нов момент е обогатяване на съдържанието със задачи за изготвяне на отделни компоненти на финансовия отчет на база Международните стандарти за финансово отчитане. Тестовите въпроси дават допълнителна възможност за самооценка на придобитите знания.

Структурата на сборника позволява градация посредством последователното преминаване през отделните етапи на текущото и периодичното счетоводно отчитане на база приложимите отчетни рамки в България. Преработеното и допълнено съдържание на сборника е съобразено с учебните програми на въвеждащите в счетоводната теория и практика учебни дисциплини.

Introduction to Accounting casebook, 2nd edition

Summary:

This second revised and expanded edition of the Introduction to Accounting casebook is intended to assist students in their study of accounting. It includes case studies and test questions. The case studies are related to the current accounting treatment of assets, liabilities, income, and expenses of the company, as well as to the preparation of its financial statements in accordance with the requirements of the Accountancy Act and the National Accounting Standards. The content is expanded with cases requiring preparation of the individual financial statements based on the International Financial Reporting Standards. Test questions provide an additional opportunity for self-assessment of the knowledge acquired.

The structure of the book allows for gradation through covering the different stages of accounting and financial reporting based on the applicable reporting frameworks in Bulgaria. The revised and supplemented content of the casebook is in line with the syllabi of the modules introducing students to accounting theory and practice.

Университетско учебно пособие/University casebook

10b. 21. Станчева-Тодорова, Е., Анкова, А., Велинова-Соколова, Н., 2016. Сборник от казуси по Въведение в счетоводството, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София, ISBN: 978-954-9399-41-7 (154 стандартни страници).

Резюме:

Сборникът от казуси по Въведение в счетоводството е съставен с цел да се подпомогнат студентите при тяхното обучение по счетоводните дисциплини. Той включва решени и нерешени казуси, свързани с текущото счетоводно отчитане на активите, пасивите, приходите и разходите на предприятието, както и изготвянето на финансови отчети, съгласно изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандартни.

Сборникът е структуриран по начин, който позволява градация на счетоводните знания посредством последователното преминаване през отделните етапи на текущото и периодичното счетоводно отчитане. Неговото съдържание е съобразено с учебната програма на дисциплината „Въведение в счетоводството“. В първата тема са обхванати класификациите на активите и пасивите, на приходите и разходите, както и измененията на капитала под влиянието на стопанските операции. Втора тема включва откриване, водене и приключване на счетоводните сметки и счетоводно отчитане на основни стопански операции. Следващата тема е посветена на счетоводното отчитане на отделните процеси от дейността на предприятието – формиране на капитал, снабдяване, производство, реализация и финансови операции. Последната тема включва казуси върху периодичното счетоводно отчитане.

Сборникът е предназначен основно за студентите от бакалавърските програми на Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Той може да се използва и от всички студенти, които имат желание да придобият базисни знания по счетоводство.

Introduction to Accounting casebook, 1st edition

Summary:

This collection of case studies on Introduction to Accounting has been compiled in order to assist students in their studies of accounting. It includes solved and unsolved problems related to the accounting treatment of assets, liabilities, income and expenses of the company, as well as

preparation of financial statements, in accordance with the requirements of the Accounting Act and the National Accounting Standards.

The book is structured in a way that allows the gradation of accounting knowledge through covering the different stages of accounting and financial reporting. Its content is aligned with the syllabus of the Introduction to Accounting course. The first topic covers the classifications of assets and liabilities, income and expenses, and effects of business transactions on company capital. The second topic covers the opening, keeping, and closing of accounts and the accounting for basic business transactions. The next topic is devoted to the accounting of company activities – capital formation, purchases, manufacture of goods, sales and financial operations. The last topic includes case studies on financial reporting.

The casebook is intended mainly for the students of the undergraduate programs of the Faculty of Economics and Business Administration of Sofia University “St. Kliment Ohridski”. It might also be used by students who wish to acquire basic knowledge in accounting.

Университетско учебно пособие/University casebook

10b. 22. Станчева-Годорова, Е., Анкова, А., Велинова-Соколова, Н., 2016. Сборник от казуси по Финансово счетоводство, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София, ISBN 978-954-93-4206-9 (209 стандартни страници).

Резюме:

Процесът на глобализацията налага непрекъснати промени в националните икономики, търговските взаимоотношения, технологичните постижения и регулаторната рамка.

Сборникът от казуси по Финансово счетоводството е съставен с цел да се подпомогнат студентите при тяхното обучение по счетоводните дисциплини. Той включва решени и нерешени казуси, свързани със счетоводно отчитане на текущите и нетекущите активи, задълженията, собствения капитал, приходите и разходите на предприятието, както и изготвянето на финансови отчети, съгласно изискванията на Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандартни и Международните стандарти за финансово отчитане.

Сборникът е структуриран по начин, който позволява градация на счетоводните знания посредством последователното преминаване през отделните етапи на текущото и периодичното счетоводно отчитане. Неговото съдържание е съобразено с учебната програма на дисциплината „Финансово счетоводството“. В първата тема са обхванати особеностите на счетоводното отчитане на нетекущите активи. Втора тема включва отчитането на текущите активи. Следващата тема е посветена на счетоводното отчитане на задълженията на предприятието. Четвъртата тема е свързана с отчитането на собствения капитал, а тема пета разглежда особеностите на отчитането на приходите и разходите. Последната тема включва казуси върху годишното счетоводно приключване и изготвянето на финансови отчети.

Сборникът е предназначен основно за студентите от бакалавърските и магистърските програми на Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Той може да се

използва и от всички студенти, които имат желание да придобият специфични знания по счетоводство, както от онези, които изучават счетоводство в други висши учебни заведения.

Financial Accounting casebook

Summary:

The process of globalisation requires continuous changes in national economies, trade relations, technological developments, and regulatory frameworks.

This collection of case studies in Financial Accounting has been compiled to assist students in their study of accounting. It includes solved and unsolved problems related to accounting for current and non-current assets, liabilities, equity, income and expenses of the company, and the preparation of financial statements as required by the Accountancy Act, the National Accounting Standards and the International Financial Reporting Standards.

The book is structured in a way that allows the gradation of accounting knowledge through the sequential passage through the different stages of accounting and financial reporting. Its content is in line with the syllabus of the Financial Accounting discipline. The first chapter covers the accounting treatment of non-current asset. The second chapter covers the accounting for current assets. The next chapter deals with the accounting for company's liabilities. The content of the fourth chapter encompasses the accounting for equity and the fifth chapter deals with revenue and expense accounting. The last part of the book includes case studies on annual closing of accounts and the preparation of financial statements.

The casebook is intended mainly for the students of the Bachelor and Master programmes of the Faculty of Economics and Business Administration of Sofia University "St. Kliment Ohridski". It might also be used by students who wish to acquire specific knowledge in accounting, as well as by those studying accounting at other higher education institutions.

Университетско учебно пособие/University textbook

10b. 23. Станчева-Годорова, Е., 2015. Въведение във финансовото счетоводство, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“. София, ISBN: 978-954-07-3742-3 (210 стандартни страници).

Резюме:

Настоящото учебно помагало „Въведение във финансовото счетоводство“ е предназначено за студенти по икономика, както и за преподаватели по счетоводни дисциплини. Представеният в него материал е в съответствие с учебните програми на специалности „Икономика“ и „Стопанско управление“ в Стопанския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Изискване към студентите, които го ползват, е да са преминали успешно курс по основи на счетоводството. Разработването му е продиктувано от необходимостта от специализирана литература в областта на финансовото счетоводство,

базирана на Международните стандарти за финансово отчитане като отчетна рамка, в която знанията да са поднесени разбираемо и в логическа последователност.

Акцентът се поставя върху структурата и съдържанието на финансовите отчети, тяхното изготвяне и извличане на информация за вземането на разнообразни икономически решения. В теоретичната част се дефинират същността, обхвата и предмета на финансовото счетоводство. Извеждат се неговите функции и роля при съвременните обществено-икономически условия и състояние на счетоводната теория и практика. В отделните глави се разглеждат спецификите на счетоводното отчитане и представяне във финансовите отчети на основните отчетни обекти. За по-доброто илюстриране на сложната счетоводна материя и по-лесното ѝ усвояване от студентите се използват множество примери. За практическата насоченост на учебното помагало спомага и включения цялостен казус върху текущото и периодичното счетоводно отчитане, включително изготвяне на финансови отчети на конкретно предприятие.

Introduction to Financial Accounting textbook

Summary:

This textbook “Introduction to Financial Accounting” is intended for students of economics as well as for academics who teach accounting disciplines. The material presented in it is in accordance with the curricula of the Economics and Business Administration majors at the Faculty of Economics and Business Administration of Sofia University “St. Kliment Ohridski”. It is a requirement for students who use it to have successfully passed an introductory accounting module. It is motivated by the need for specialized literature in the field of financial accounting, based on the International Financial Reporting Standards as a reporting framework, in which knowledge is presented in a comprehensive and logical way.

Emphasis is placed on the structure and content of company’s financial statements, their preparation, and the extraction of information for making a variety of economic decisions. The theoretical part defines the nature, scope, and subject matter of financial accounting. Its functions and role in the contemporary social and economic environment and the current state of accounting theory and practice are outlined. The individual chapters examine the specifics of accounting and the presentation in financial statements of the main units of account. Numerous examples are used to better illustrate the complex accounting subject matter and facilitate students' learning. A comprehensive case study on bookkeeping and financial reporting, including the preparation of financial statements of a specific company, also contributes to the practical focus of the textbook.